

Wychodzi
dwa razy
na tydzień

KORRESPONDENT

przy Gaze-
cie War-
szawskiej.

HANDLOWY, PRZEMYSŁOWY I ROLNICZY.

DNIA 24 KWIETNIA.

N° 32

ROK 1850.

O CZYNNOŚCIACH KOMITETU WYSTAWY PŁODÓW WIEJSKICH.

urządzonej przez CESARSKIE Towarzystwo Wolne Ekonomiczne,
w Petersburgu.

Dnia 16 marca, Komitet Petersburskiej Wystawy płodów wiejskich odbywał posiedzenie, pod prezydencją Księcia Dołgorukowa. Posiedzenie to otwarte zostało odczytaniem odezwy p. Ministra Wojny do JEJEGO CESARSKIEJ WYSOKOŚCI Prezesa Towarzystwa Wolnego Ekonomicznego, iż NAJJAŚNIEJSZY PAN Najwyżej zezwolił raczyć, aby oddana była do rozporządzenia Komitetu, dla pomieszczenia wystawy, ujeżdżalnia Lejbgwardji pułku konnego, w Petersburgu, a przeto assygnowane przez Towarzystwo na wystawę 10.000 rs., mogą być wyłącznie użyte na zachęcenie krajowego wiejsko-gospodarskiego przemysłu.

Komitewi przedstawiono o uczynionych względem wystawy odezwach i rozesłaniu okólników, oraz przepisów względem wystawy. Towarzystwo, w imieniu Wysokiego Prezesa, rozesłało odezwy o spódnudział w skutecznym dokonaniu błęgiego przedsięwzięcia swego, do wszystkich PP. Ministrów Zarządzających osobnymi wydziałami, do Namiestników: Kaukaskiego, oraz Królestwa Polskiego, do Wojennych Gubernatorów, tudzież do Ministra Sekretarza Stanu Wielkiego Księstwa Finlandzkiego. Niezależnie od tego, Komitet, przez osobne okólniki, uczynił także stosowne odezwy do wszystkich PP. Naczelników gubernij i Marszałków powiatowych, a gdzie ich nie ma, do Kommissarzy ziemskich, do naczelników miast, dycejonalnych Biskupów, członków towarzystwa i do wszystkich stowarzyszeń i spółek gospodarsko wiejskich. Tym sposobem, przepisy o wystawie i okólniki, z zaproszeniem do udziału w niej, rozesłane zostały po całej Rossji w liczbie przeszło 15 tysięcy exemplarzy, w językach Rossyjskim, Niemieckim i Polskim, a oprócz tego wydrukowane w wielu pismach periodycznych i gazetach gubernjalnych.

W skutku tych korespondencyj, między innymi, otrzymano następujące odezwy.

Od Namiestnika Kaukaskiego, o wydrukowaniu przepisów o wystawie, w językach: Gruzyskim, Ormiańskim i Tatarskim, dla obznajmienia mieszkańców tego kraju z zamiarem Towarzystwa.

Od Ministra Sekretarza Stanu Wielkiego Księstwa Finlandzkiego o wydrukowaniu przepisów o wystawie, w językach: Szwedzkim i Fińskim, oraz o wydanych przez Senat Filandzki i Towarzystwo Ekonomiczne Abowskie rozporządzeniach, względem przysyłania na wystawę płodów Księstwa.

Spółzawodnicząc z Towarzystwem, wielu członków zaproponowało z swej strony, nagrody i premia, dla zachęty różnych gałęzi gospodarstwa:

I. JEJEGO CESARSKA WYSOKOŚĆ Prezes Towarzystwa, Książę Piotr syn Grzegorza Oldenburgski, raczył przeznaczyć osobną nagrodę za taki przedmiot z pomiędzy złożonych na wystawę, który uznany będzie za najużyteczniejszy.

2. Prezes Komitetu Wystawy, Książę W. W. Dołgorukow, przeznaczył rs. 400, za najlepszego konia roboczego, dostarczonego na wystawę.
 3. Książę S. W. Dołgorukow—nagrodę za najlepszą krowę dojną.
 4. Hrabia P. P. Szuwałow—premium 400 rub. sr.
 5. Radca Tajny M. P. Pozen—premium 150 rs., za najlepsze podkowy dla wołów, roboczych.
 6. Hrabina M. Razumowska przeznaczyła nagrodę za najlepsze płody kwiatowe.
 7. Rzeczywisci Radcy Stanu: Zerebców i Murawjew, Radcy Stanu Bezobrazow i Storch, oraz Leśniczy uczoney Haffelder, jakoteż inni, przedstawili od siebie premia i nagrody.
- Poczem Komitet postanowił, aby otwarcie wystawy nastąpiło dnia 2-go września r. b.

Numer 2gi Tomu XVI Roczników Gospodarstwa Krajowego,
wyszedł z druku i zawiera Rozprawy, Opisy i Rozbiory

O łąkach nawodnianych w Chrzastowie; przez St. Ławickiego, b. ucznia Inst. Gosp. Wiej. i Leś. w Marymoncie.—Opis gospodarstwa w dobrach Konstantynów (dalszy ciąg: o łąkach i sprzęcie siana, o inwentarzu, o hodowaniu i utrzymywaniu owiec); przez Jana Wernera, b. uczn. w Marymoncie.—O słomie, jakoto: wadze, wartości i użytku jej; o ścierniach, o zbieraniu kłosów; (dalszy ciąg kodexu rolniczego Sinclair'a); przez A. hr. Z.—O hodowaniu inwentarzy; (z dzieła: *Die Landwirthschaftliche Thierproduction von A. von Weckherlin, Stuttgart und Tübingen, 1846 tom 3*; przez J. G.

Rozmaitości i Korespondencje.

O obrocie handlu zbożem i innymi płodami ziemskimi w Gdańsku w r. 1849; przez Aleksandra Makowskiego (z korespondenta Handlowego, Nr. 18 z roku 1850), z przypiskiem Redakcji Roczn. Gosp. Krajowego.—Wiadomość o główniejszych warunkach, pod jakimi żegluga parowa na rzekach spławnych królestwa, podejmuje się zboże na swoich statkach spławiać; przez Wł. G.—Rapport profesora Antoniego Wagi w przedmiocie nadesłanych mu przez Rząd Gubernjalny Warszawski robaków psujących kartofle i zboże.—Metoda p. Robiné wyniszczania pędraków na polach i sztucznych łąkach; przez tegoż.

Roczniki Gospodarstwa Krajowego i na rok następny (gospodarski poczynający się od dnia 1go lipca) wychodzić będą w tym samym kształcie i objętości i pod temi samymi jak dotąd warunkami.

WIADOMOŚĆ O GŁÓWNIJSZYCH WARUNKACH

POD JAKIEMI

ZEGLUGA PAROWA NA RZERACH SPŁAWNYCH KRÓLESTWA

PODEJMUJE SIĘ ZBOŻE NA SWOICH STATKACH SPŁAWIAĆ.

Żegluga parowa, skoro po wykończeniu budowy już rozpoczętych, i jeszcze rozpocząć się mających paropływów i gabar, będzie

mogła odpowiednią liczbą statków rozporządzać, zamierza ich bieg ile możności jak najregularniej urządzić, i zarazem ułożyć stałą taryffę opłat, mających się uiszczać od wszelkich produktów, towarów, i innych przedmiotów na statkach spławianych.

Zanim żegluga parowa dojdzie do tego stopnia rozwinięcia, iż owo, tyle dla niej samej i dla publiczności pożądane ogłoszenie per-jodycznego biegu i stałej taryffy nastąpi, wypada chociaż tymczasowo do ogólnej podać wiadomości, główniejsze warunki pod jakimi taż żegluga spławu produktów się podejmuje.

Jakkolwiek kilkakrotnie już w różnych pismach o zawiązaniu się i postępkach żeglugi parowej doniesiono, jednakże z kolei wypada obznajmić ze środkami, jakie żegluga parowa już przedsięwzięła, w celu zapewnienia ułatwień osobom mającym zamiar z nią zawiązywać stosunki, tudzież podać przybliżone ceny frachtu (*) i kosztów spławu, szczególnież zboża, jako najwięcej obchodzącego właścicieli ziemskich, którzy wiele po żegludze parowej obiecując sobie korzyści, skwapliwie podług dochodzących nas wiadomości, wyglądają stanowczych z tego ważnego przedsięwzięcia rezultatów.

Żegluga parowa zupełnie stosując się do życzeń właścicieli zboża, którzy zostając pod wpływem różnych okoliczności, różne też potrzeby mieć mogą, zostawia ich własnemu wyborowi sposób dopełniania spławu i sprzedaży pszenicy, a w szczególności daje możność każdemu podciągnąć się pod jedną z następujących kategorii:

1. Żegluga parowa podejmuje się li samego przetransportowania na swych statkach zboża do wskazanego miejsca, zostawiając ponośzenie wszelkich wydatków, jak np. cła, assekuracji, przeróbki, tudzież zajęcie się sprzedażą, samemu jego właścicielowi, i w tym razie bierze tylko fracht od korea umówiony.

2. Żegluga parowa, prócz takiego zajęcia się spławem, może jeżeli właściciel zboża żądać tego będzie, z własnych funduszy na jego rachunek awansować wszelkie do spławu przywiązane wydatki.

3. Żegluga parowa, prócz spławiania zboża i zakładania na rachunek jego właściciela wszelkich potrzebnych wydatków, może nadto udzielić na nie w pewnym stosunku zaliczenie, jeżeli właściciel zboża tego żądać będzie.

A we wszystkich tych trzech razach, za przybyciem na miejsce przeznaczone, oddaje zboże w ręce wskazanego jej komisanta.

4. Nareszcie, prócz tego wszystkiego, żegluga parowa gotowa jeszcze na żądanie właściciela zboża, podjąć się sprzedaży w Warszawie, Gdańsku lub Londynie, za pośrednictwem biura komisowego Hr. Andrzeja Zamojskiego.

To podjęcie się sprzedaży również może nastąpić i na pszenice, której właściciel zaliczenia nie żądał.

Co do 1go.—FRACHT.

Jak już powiedzieliśmy, żegluga parowa jeszcze do zupełnie stałych cen nie przyszła; dla tego też dotąd, każdy pojedynczo umawia się o fracht w biurze żeglugi parowej; stosunkowo jednak cena frachtu jest tem mniejszą, im partja zboża i przestrzeń na której ma być spławiona, jest większą; i na odwrót, cena frachtu stosunko jest większą im mniejszą jest ilość zboża, i im krótszą odległość z której ma być sprowadzoną; nadto te frachty bywają droższe przy małej, aniżeli przy większej wodzie.

W ogólności zaś, żegluga parowa taniej podejmuje się transportów do takich miejsc, w których może powrotnego spodziewać się ładunku. I tak, bierze na milę stosunkowo tańszy fracht od przedmiotów spławianych do Gdańska aniżeli do któregokolwiek miejsca w królestwie, gdyż w Gdańsku zawsze kolonialne lub inne towary znajdzie do zabrania na swoje statki frachtem powrotnym, a naprzykład z Warszawy statki po wyładowaniu dostawionego tam produktu, częstokroć puste, po drugi ładunek pod górę wracać się muszą. Oczywiście, w pierwszym razie, żegluga parowa może podjąć się transportu pod korzystniejszymi dla jego właściciela warunkami, aniżeli w razie drugim,

(*) Frachtem zowiemy samą opłatę za spław przez żeglugę parową pobieraną, nie licząc wydatków do towaru przywiązanych np. cła, assekuracji i t. p.

kiedy na jednym frachcie kosza nieledwie dwóch podróży zwrócone mieć sobie powinna.

Z dotychczasowych cen zbożowego frachtu w żegludze parowej praktykowanych, wypada, że od jednego korea zboża z wodą spławionego w przecięciu płacono po 1½ grosza za każdą milę. Aby tę przybliżoną normę można w praktyce zastosować, podajemy tu następującą tabelkę.

Wykaz odległości głównych miejsc nad Wisłą położonych.

Nazwisko miejsca	do Gdańska		do Warszawy		do Sandomierza		do Krakowa	
	mil	p.	mil	p.	mil	p.	mil	p.
1 Gdańsk	0	0	65	0	100	0	127	0
2 Dirschau	8	0	57	0	92	0	119	0
3 Mewe	15	0	50	0	85	0	112	0
4 Marienwerder	17	0	48	0	83	0	110	0
5 Grudziąż	21	0	44	0	79	0	106	0
6 Kulm i Świeć	25	0	40	0	75	0	102	0
7 Fordon	30	0	35	0	70	0	97	0
8 Bydgoszcz	31	0	34	0	69	0	96	0
9 Toruń	36	0	29	0	64	0	91	0
10 Nieszawa	41	0	24	0	59	0	86	0
11 Bobrowniki	42	0	23	0	58	0	85	0
12 Włocławek	44	0	21	0	56	0	83	0
13 Dobrzyń	46	0	19	0	54	0	81	0
14 Płock	50	0	15	0	50	0	77	0
15 Wyszogród	56	0	9	0	44	0	71	0
16 Zakroczym	59	0	6	0	41	0	68	0
17 Nowo-Georgiewsk (Modlin)	60	0	5	0	40	0	67	0
18 Warszawa i Praga	65	0	0	0	35	0	62	0
19 Karczew	68	0	3	0	32	0	59	0
20 Góra	70	0	5	0	30	0	57	0
21 Mniszew	72	0	7	0	28	0	55	0
22 Magnuszów i Ostrówek	75	0	10	0	25	0	52	0
23 Maciejowice i Ryczywół	77	0	12	0	23	0	50	0
24 Kozienice	79	0	14	0	21	0	48	0
25 Steżycza	81	0	16	0	19	0	46	0
26 (Demblin) Iwangoród	82	0	17	0	18	0	45	0
27 Gniewosów i Granica	83	0	18	0	17	0	44	0
28 (Puławy) Nowa Aleksandrja	85	0	20	0	15	0	42	0
29 Kazimierz i Janowice	87	0	22	0	13	0	40	0
30 Solec	91	0	26	0	9	0	36	0
31 Józefów	92	0	27	0	8	0	35	0
32 Tarłów	93	0	28	0	7	0	34	0
33 Anopol, Losocin, Rachów	96	0	31	0	4	0	31	0
34 Zawichost	98	0	33	0	2	0	29	0
35 Sandomierz	100	0	35	0	0	0	27	0
36 Koprzywnica	102	0	37	0	2	0	25	0
37 Połaniec	106	0	41	0	6	0	21	0
38 Nowe miasto Korczyn	113	0	48	0	13	0	14	0
39 Opatowiec	114	0	49	0	14	0	13	0
40 Koszyce	117	0	52	0	17	0	10	0
41 Nowe Brzesko	119	0	54	0	19	0	8	0
42 Kraków	127	0	62	0	27	0	0	0

Przy pomocy więc tej tabelki, łatwo każdy obliczy jaka mu mniej więcej wypadnie cena frachtu od korea, względnie do okolicy w jakiej się znajduje, albo raczej stosunkowo do miejsca ponad Wisłą, w którym zboże od niego najdogodniej dostawionem być może. Obecnie naprzykład, zwykła cena frachtu od korea pszenicy, mniej więcej wynosi:

- z Sandomierza do Gdańska kop. sr. 75
- z Zawichostu lub Rachowa do „ „ 60
- z Puław lub Kazimierza do „ „ 50
- z Warszawy do „ „ 45
- z Płocka do „ „ 37 1/2

Ponieważ czas w każdym przemyśle zajęcia, ważną częścią kapitału stanowi, żegluga więc parowa, aby nie być na jego stratę wystawioną, umawiając się o spław zboża zastrzega, by za przybyciem jej statków do miejsca, z którego zboże ma być zabierane, jego ładowanie było jak najrychlej rozpoczęte, i ile można w jak najkrótszym czasie dokonane, jeżeli tylko wyraźna niepogoda temu sprzeciwiać się nie będzie. Z doświadczenia się okazało, że przy sprzyjającej porze i stosownej liczbie ludzi, można w przeciągu dnia jednego, wymierzyć i naładować zboże przeszło na dwie gabary, z których każda do 1,000 korey trzyma objętości.

Po przybyciu statków na miejsce do wyładowania zboża przeznaczone, wyładowanie jego uskutecznić się winno w 24ch godzinach, jeżeli to w kraju, — zaś 48iu godzinach, jeżeli za granicą się odbywa; zawsze jednak z należnym na stan atmosfery względem.

Zboże oddaje się na statki żeglugi parowej na miarę i wagę; ładunek odbywa się co do miary, miarą warszawską, — co do wagi, wagą berlińską. Jeżeli zboże ma być wyładowane w kraju, w takim razie ze statków żeglugi parowej będzie zabrane, również na miarę warszawską, a na wagę berlińską.

Żegluga parowa przyjmując odpowiedzialność za całość i nieuszkodzenie zboża przez cały czas jego znajdowania się na statkach, to jest od chwili naładowania aż do chwili wyładowania, obowiązuje się w miejscu oznaczonym, i osobie przez właściciela zboża wskazanej w zupełności taką oddać ilość, jaką na swoje statki przyjęła, licząc wagę za miarę i miarę za wagę.

Mierzenie, ładowanie i wyładowanie zboża ze statków, odbywa się staraniem i kosztem właściciela.

O sam fracht zawierając umowę, żegluga parowa przy jej podpisaniu, otrzymuje od właściciela zboża zaraz pewną część przypadającej należytości, zaś resztę przy oddawaniu ze statków zboża, odbiera za pośrednictwem swego najbliższego agenta.

Nareszcie, żegluga parowa pozwala właścicielowi zboża, wszelkie przedsiębrać środki, dla uchronienia produktu jego od zepsucia, i zabezpieczenia go od straty, a w szczególności ponieść wydatki na assekurację, przeróbkę w drodze, gdyby się jej potrzeba okazała i t. p.

Jeżeliby nawet właściciel zboża, szczególnie przy większych partjach, pragnął kogoś od siebie do konwojowania zboża na statkach przeznaczyć, żegluga parowa sprzeciwiać się temu nie będzie, chociaż ze swej strony, na ten cel osobnych utrzymuje kontrolerów, którzy w jej imieniu zboże na statki przyjmują, a w drodze nad niem czuwają, i nareszcie za przybyciem na miejsce do wyładowania przeznaczone, w całości oddać są obowiązani.

Co do 2go — WYDATKI. Skład, assekuracja, cło, przeróbka i t. p.

Jeżeli właściciel zboża oddając swój produkt do spławienia na statkach żeglugi parowej, nie chce sam zająć się wydatkami do spławu zboża przywiązanymi, w takim razie, i na jego żądanie żegluga parowa podejmuje się w zastępstwie, na jego rachunek, te wszystkie wydatki ponieść.

Ponieważ umawianie się właściciela zboża o spław z żegluga parową, może następować na kilka miesięcy przed terminem do jego zabrania naznaczonym, zwykle więc zboże przed naładowaniem na statki, zostaje pierwój, przez pewien przeciąg czasu, nad Wisłą w spichrzu, na składzie; — zwłaszcza, że obywatela starają się ile możności w porze zimowej, dla lepszej drogi i mniejszego w gospodarstwie zajęcia, transportu swego zboża dopełniać.

Z tego też powodu, pierwszym wydatkiem jaki żegluga parowa, na rachunek właściciela zboża zakłada, jest najem nad Wisłą spichrza; co wszakże wtedy tylko ma miejsce, kiedy właściciel zboża wyraźnie tego żąda, gdyż częściej się zdarza, że pod tym względem samemu właścicielowi, jako na miejscu mającemu rozleglejsze stosunki, dogodniej jest tę okoliczność z jak największą dla siebie oszczędnością załatwić.

Złożone w spichrzu zboże, żegluga parowa, na żądanie właściciela, przedstawia do zaaspekrowania od niebezpieczeństw ognia, i w tym celu uzyskuje od Dyrekcji Ubezpieczeń (jako jej kommisant), ogólne upoważnienie do zabezpieczania wszelkich produktów i towarów na jej statkach spławianych.

Aby obznajmić z wysokością pobieranej obłaty od ubezpieczenia spławów, podajemy tu tabelę ułożoną na zasadzie taryfły przez Dyrekcją Ubezpieczeń na rok 1850 ustanowionej, a przez Komisję Rządową S. W. i D. zatwierdzonej.

Od rs. 1000, summy ubezpieczania spławów na rzecze Wiśle i wodach z nią w Prusach połączonych, składka assekuracyjna od zboża, po doliczeniu 20go procentu do tego rodzaju towaru przywiązanego wypada.

	Od początku żeglugi do dnia 15 sierpnia					Od dnia 15 sierpnia do 1 listopada				
	Składka od R. sr. 1000 summy ubezpiecz.					Składka od R. sr. 1000 summy ubezpiecz.				
	Składka od 1 koreca zboża licząc jego wartość					Składka od 1 koreca zboża licząc jego wartość				
	po r. 3.	po r. 4.	po r. 5.	R. sr.	Rsr.	po r. 3.	po r. 4.	po r. 5.	R. sr.	Rsr.
1 Od Krak. do Warszawy	12,50	0,037	0,050	0,063	14,40	0,043	0,057	0,072		
2 „ Opatowca „	10,50	0,031	0,042	0,052	12,00	0,036	0,048	0,060		
3 „ Sandomierza „	7,20	0,021	0,028	0,036	8,40	0,025	0,033	0,042		
4 „ Razim. dolnego „	4,20	0,012	0,016	0,021	4,80	0,014	0,019	0,024		
5 „ Nowej Aleksan. „	3,30	0,010	0,013	0,016	3,60	0,010	0,014	0,018		
6 „ Mniszewska „	2,10	0,006	0,008	0,010	2,40	0,007	0,009	0,012		
7 Od War. do Now. Dw. „	0,90	0,002	0,003	0,004	1,20	0,003	0,004	0,006		
8 „ „ Wyszogrodu „	1,80	0,005	0,007	0,009	2,10	0,006	0,008	0,010		
9 „ „ Płocka, Tokar, Dobrzykowa	3,00	0,009	0,012	0,015	3,30	0,009	0,013	0,016		
10 „ „ Dobrzyń n. Wiśl. Duninowa	3,30	0,010	0,013	0,016	3,60	0,010	0,014	0,018		
11 „ „ Włocławka	3,60	0,010	0,014	0,018	4,20	0,012	0,016	0,021		
12 „ „ Torunia i Bydgoszczy	5,40	0,016	0,021	0,027	6,30	0,018	0,025	0,031		
13 „ „ Gdańsk i Elbląga	9,90	0,029	0,039	0,049	11,70	0,035	0,046	0,058		
14 „ „ do Landsberga Rustrina, Frankfur. n. O.	7,20	0,021	0,028	0,036	8,40	0,025	0,033	0,042		
15 „ „ do Berlina i Szczecina	7,20	0,021	0,028	0,036	8,40	0,025	0,033	0,042		
16 „ „ Poznań	8,40	0,025	0,034	0,042	9,60	0,028	0,038	0,048		
17 „ „ Hamburga	9,00	0,027	0,036	0,045	10,20	0,030	0,040	0,051		
18 Od Włocławka do Torunia i Bydgoszczy	1,80	0,005	0,007	0,009	2,10	0,006	0,008	0,010		
19 „ „ do Gdańska i Elbląga	6,30	0,018	0,025	0,031	7,20	0,021	0,028	0,036		
20 „ „ do Landsberga Rustrina, Frankfurtu n. O.	3,60	0,010	0,014	0,018	4,20	0,012	0,016	0,021		
21 „ „ do Berlina i Szczecina	3,60	0,010	0,014	0,018	4,20	0,012	0,016	0,021		
22 „ „ do Poznania	4,80	0,014	0,019	0,024	5,40	0,016	0,021	0,027		
23 „ „ do Hamburga	5,40	0,016	0,021	0,027	6,00	0,018	0,024	0,030		

Transporta ubezpieczone do spławienia od początku żeglugi do dnia 15 sierpnia opłacają składkę pierwszą rubryką taryfły wskazaną; transporta zaś ubezpieczone do spławu od 15 sierpnia do 1 listopada opłacają składkę drugą rubryką taryfły objętą. Po dniu 1 listopada, ubezpieczenia mogą być tylko za oddzielną decyzją Dyrekcji Ubezpieczeń przyjmowane, i wtedy do składki drugą rubryką taryfły oznaczonej, dolicza się jeszcze 50%.

Jeżeli zboże, zwłaszcza przy dłuższym jego zostawianiu na składzie, potrzebuje w spichrzu przeróbki, takową zajmuje się także żegluga parowa, jak również ponosi na rachunek właściciela kosztą mierzenia, ładowania, przeróbki w drodze (gdyby się jej potrzeba okazać miała), opłatę retmana, mostowe, spławne (w razie kiedy zboże wyładowane będzie w granicach królestwa), dalej cło w kraju i za granicą, wydatki ekspedycji na komorach, nareszcie kosztą odmierzenia, wyładowania i złożenia na skład w Warszawie lub Gdańsku, aż oddania zboża do rąk wskazanego jej komisarza.

Z dotychczasowego doświadczenia można podać następujący przy-

